

نقش واسطه‌ای حمایت اجتماعی ادراک شده، در رابطه‌ی بین اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی و سبک‌های دلبرستگی در کاربران بزرگسال اینستاگرام شهر تهران

The Mediating Role of Perceived Social Support between Social Network Addiction and Attachment Styles in Adult Instagram users in Tehran

Saeed Pournaghash Tehrani*

Associate Professor, Department of Psychology,
Faculty of Psychology and Educational Sciences,
University of Tehran, Tehran, Iran.

spnaghash@ut.ac.ir

Shaghayegh Khaki sedigh

MA Student in Psychology, Department of
Psychology, Faculty of Psychology and Educational
Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

دکتر سعید پور نقاش تهرانی (نویسنده مسئول)

دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه
تهران، تهران، ایران.

شقایق خاکی صدیق

کارشناس ارشد روانشناسی، گروه روان شناسی، دانشکده روانشناسی و
علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

Abstract

The research aimed to study the mediating role of perceived social support in the relation between adult attachment styles and social media addiction of Instagram users. The statistical population of the study consisted of adult Instagram users in Tehran. The sample comprised 50 adults aged 18-60 who completed the measures adult attachment styles scale, perceived social support inquiry and social media addiction scale. The result from structural equation modeling (via Smart PLS) demonstrated that only the association between secure attachment style and social media addiction was mediated by perceived social support. On the other hand ambivalent and avoidant attachment styles were not found to be associated indirectly with social media addition by the mediation of perceived social support, but the direct association between avoidant and ambivalent styles has been found. The finding of this study suggests that ambivalent and avoidant attachment can be risk factors for social media addiction. On the other hand secure attachment style may not be necessarily a protective factor and mediating role of perceived social support was only found between secure attachment and social media addiction. The present study represents a step toward a better understanding of the psychological mechanisms and theoretical foundation for future studies on social media addiction.

Keywords: Social media Addiction, Adult Attachment Styles, Instagram, Perceived Social Support.

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده، در پیش‌بینی اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی، بر اساس سبک‌های دلبرستگی در کاربران بزرگسال اینستاگرام شهر تهران بوده است. روش پژوهش از نوع توصیفی، غیر آزمایشی و کمی از نوع همبستگی و مدل‌سازی معادلات ساختاری می‌باشد. جامعه‌ی آماری پژوهش، کلیه کاربران بزرگسال اینستاگرام شهر تهران بودند که از میان جامعه تعداد ۵۲۵ نمونه، به روش در دسترس و با به اشتراک‌گذاری پرسنامه‌های پژوهش، شامل پرسنامه‌ی سبک دلبرستگی بزرگسال (بشارت ۱۳۸۴)، پرسنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی (خواجه احمدی ۱۳۹۵) و پرسنامه حمایت اجتماعی ادراک شده (زمیت ۱۹۹۰) انتخاب شدند. یافته‌های حاصل از همبستگی میان متغیرهای پژوهش نشان می‌دهند که بین سبک دلبرستگی اجتماعی و دوسوگرا با اعتیاد به شبکه‌ی اجتماعی ارتباط معنادار وجود دارد. ولی بین سبک دلبرستگی ایمن و اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی ارتباط معنی‌داری یافت نشد. همچنین، میان حمایت اجتماعی ادراک شده و شبکه‌ی اجتماعی ارتباط معنی‌دار داشت. رابطه‌ی سبک‌های دلبرستگی اجتماعی و دوسوگرا با حمایت اجتماعی ادراک شده معنادار و منفی است و بالعکس رابطه‌ی مثبت معنی‌دار بین سبک دلبرستگی ایمن و حمایت اجتماعی ادراک شده وجود دارد. همچنین، مدل پژوهش نشان می‌دهد که نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده تنها در رابطه‌ی سبک دلبرستگی ایمن با اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی معنادار بوده است، با این حال نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه‌ی سبک‌های دلبرستگی دوسوگرا و اجتماعی با اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی، تأیید نشد. از یافته‌های پژوهش می‌توان در درک بهتر عوامل و نظریات مرتبط با اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی بهره برد. **واژه‌های کلیدی:** اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، اینستاگرام، سبک‌های دلبرستگی، حمایت اجتماعی ادراک شده.

مقدمه

پلتفرم اینستاگرام، از محبوب‌ترین رسانه‌های دیجیتال است که بنا به آمار موجود، ماهیانه یک میلیارد نفر و روزانه ۵۰۰ میلیون نفر، از آن بازدید می‌کنند. روزانه ۹۵ میلیون عکس و ۳۰۰ میلیون لایو در آن به اشتراک گذاشته می‌شود و ۴/۲ میلیارد، لایک، در روز، رده و بدл می‌شود. و ۷۱ درصد از جمعیت آنلاین در آمریکا عضو آن هستند (استیستا^۱، ۲۰۱۸). در ایران، مطابق آخرین نظرسنجی مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا)، این پلتفرم، بعد از واتس‌اپ با حدود ۷۱ درصد دومین شبکه اجتماعی محبوب در ایران است (ایسپا، ۱۴۰۰). اینستاگرام، با به اشتراک گذاشتن لحظات زندگی روزمره در قالب عکس و فیلم‌های کوتاه و تازگی و خلاقیت شکل ارتباطی، رفتار متفاوتی از دیگر پلتفرم‌ها نشان می‌دهد. دنبال کردن، به جای دوستی و تاکید بر پیام‌های دیداری، انگیزه‌های متفاوتی برای ارتباط را بر می‌انگیزد (مکسون^۲ و همکاران، ۲۰۱۹).

در سال‌های اخیر، با افزایش روزافزون کاربران آنها، شکل روابط بین فردی تغییر کرده است. این پلتفرم‌ها، رسانه‌های دیجیتالی هستند که خلق و به اشتراک گذاری اطلاعات و ایده‌ها را تسهیل می‌کنند (اچنر^۳ و همکاران، ۲۰۲۰). جنبه‌ی سادگی و سهولت برقراری ارتباط در شبکه‌های اجتماعی موجب بروز وابستگی هر چه بیشتر افاده به این رسانه‌ها شده است. کاربران شبکه‌های اجتماعی تا سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۳ میلیارد نفرد تخمین زده شده‌اند. در ایران حدود ۴۷ میلیون نفر یعنی حدود ۵٪ جمعیت کشور تا سال ۲۰۱۹ عضو شبکه‌های اجتماعی بوده‌اند و تنها در سال ۲۰۱۸، ۷ میلیون کاربر جدید ایرانی در شبکه‌های اجتماعی فعالیت خود را آغاز کرده‌اند (فاینشال تریبیون^۴، ۲۰۱۹). استفاده بیش از حد از این رسانه‌ها اثرات مخربی بر سلامت روان بر جای می‌گذارد (مارینو^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). اعتیاد به فضای مجازی یکی از ابعاد جدید اعتیاد است که در طبقه‌ی اعتیاد رفتاری قرار دارد که در خصوص ارتباط انسان و فناوری به کار می‌رود و شامل اعتیاد به گوشی هوشمند، اعتیاد به بازی رایانه‌ای و اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی است. اگرچه در نسخه‌ی اخیر DSM^۶ این مشکل به‌طور رسمی به عنوان یک اختلال قابل تشخیص ذکر نشده است ولی در ضمیمه پژوهشی آن، با عنوان اختلالاتی برای مطالعه بیشتر، از اختلال بازی اینترنتی نام برده شده است و دلیل اختلال شمردن آن را مشابهت مشکلات رفتاری اختلال مصرف مواد و این اختلال دانسته‌اند (یانگ^۷ و همکاران، ۲۰۲۰).

عوامل متعددی را در این اعتیاد دخیل دانسته‌اند یکی از این عوامل دلستگی افراد بوده است که به عنوان ارتباط تنگاتنگ و پایدار با فردی خاص است که با میل به نزدیکی و جستجو در کنار مراقب اولیه که بیشتر مادر است، شناخته می‌شود (دادستان، ۱۳۹۵). با شکل‌گیری مهارت‌های شناختی کودک می‌تواند مراقب را به عنوان موضوع دائمی درونی کند و به اکتشاف و تعامل با محیط اجتماعی و درک قواعد آن بپردازد و ارتباطات سازمانی‌افته اجتماعی و بین‌فردی را آغاز می‌کند (شیور^۸ و همکاران، ۲۰۱۷). افراد بر حسب کیفیت ارتباط با نماد دلستگی به سه گروه تقسیم می‌شود. اولین گروه که دلستگی این دارند و هیجان خود را ابراز می‌کنند و به شیوه خلاقانه و سازگار با مشکلات رویه‌رو می‌شوند و در روابط بین‌فردی مهارت دارند. گروه دوم، دلستگی اجتنابی دارند و هیجان‌های منفی را بازداری می‌کنند و از موقعیت‌های عاطفی اجتناب می‌کنند. گروه سوم، دلستگی اضطرابی دارند برای جلب توجه خود را درمانده نشان می‌دهند، به سادگی برانگیخته می‌شوند و ترس‌های بیشتری دارند. بازنمایی دلستگی، تا حد زیادی پیش‌بینی کننده‌ی کیفیت روابط فرد در بزرگ‌سالی است (فریلی و رویzman^۹، ۲۰۱۹). مدل کاری درونی حاصل از این بازنمایی نحوه برقراری ارتباط با دیگران را مشخص می‌کند و به‌طور متقابل، این انتخاب‌ها و تعاملات و تجارب کنونی نیز بر مدل درونی فرد و تحکیم و تضعیف سبک دلستگی فرد، اثرگذار می‌شوند. (میکولینسر و شیور^{۱۰}، ۲۰۱۹). پژوهش‌ها وجود همبستگی میان سبک‌های دلستگی اجتنابی و اضطرابی و اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی

1. Statista

2. Fallow

3. Mackson

4. Aichner

5. Financial Tribune

6. Marimeo

7. Diagnostic & statistical manual of mental disorders .American Psychiatric Association, 5th, DSM5, 2013.

8. Young

9. Shaver

10. Fraley & Roisman

11. Mikulincer & Shaver

را تأیید می‌کنند. در پژوهشی به این نتیجه رسیده اند که بین سبک‌های دلبستگی نایمن و استفاده بیش از حد از این رسانه‌های مجازی ارتباط معنی دار وجود دارد و کاربران در فضای پلتفرم‌های اجتماعی به دنبال جایگزینی برای پرکردن فقدان امنیت در روابط اولیه خود هستند (د. آرینزو^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). مازتی و همکاران، عنوان می‌کنند که در پژوهش انجام شده با ۲۶۰ نمونه، به این نتیجه رسیده‌اند که همبستگی معنی داری بین سبک‌های دلبستگی و اعتیاد به اینترنت وجود ندارد (مازتی^۲ و همکاران، ۲۰۱۸). در ایران، در خصوص ارتباط سبک دلبستگی با اعتیاد به اینترنت، پژوهش‌هایی انجام شده که نشان‌دهنده ارتباط میان متغیرهای سبک دلبستگی و اعتیاد به اینترنت هستند (ظاهری‌نژاد فرد، ۲۰۱۷) قایمی و سالاریان، در پژوهش سبک‌های دلبستگی، سلامت روانی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در دانشجویان وجود همبستگی را تأیید کرده‌اند (قایمی و سالاریان، ۱۳۹۶).

با توجه به زیربنای اجتماعی این شبکه‌های اجتماعی، توجه به متغیرهای اجتماعی نیز در بررسی عوامل موثر براعتیاد به این پلتفرم‌ها ضروری به نظر می‌رسد، یکی از این عوامل، حمایت اجتماعی است که بیانگر میزان حمایتی است که شخص، از افراد خانواده، دوستان و افراد مهم دیگر زندگی خود دریافت و ادراک می‌کند (هرندی^۳ و همکاران، ۲۰۱۷). با گسترش شبکه‌های مجازی در دهه‌های اخیر، افراد جامعه می‌توانند به راحتی، افرادی را که علایق و مشکلات مشابهی با آنها دارند، بیابند. گروه‌های حمایتی شبکه‌های اجتماعی می‌توانند اثر مثبتی بر میزان حمایت اجتماعی داشته باشند. سهولت و امکان ناشناس ماندن و مشارکت بدون ترس از قضایت، برخورداری از این حمایت را خواهایند و آسان می‌کند (لی^۴ و همکاران، ۲۰۱۸). حمایت اجتماعی به دو دسته تقسیم می‌شود. یکی از جهت میزان حمایتی که با توجه به اندازه شبکه اجتماعی فرد تأمین می‌شود که میزان حمایت اجتماعی دریافت شده‌ی فرد را مشخص می‌کند و دیگری، میزان و کیفیت حمایتی است که فرد باور دارد که از اجتماع دریافت می‌کند (نوتبوم^۵ و همکاران، ۲۰۱۷). این ادراک ذهنی فرد و باور او به دریافت کمک، حمایت اجتماعی ادراک شده نامیده می‌شود. این که فرد در مورد در دسترس بودن حمایت و مراقبت از سوی افراد مهم زندگی، چه ادراکی دارد می‌تواند در تغییر شرایط زندگی و سلامت روانی فرد و بهزیستی روان‌شناختی و کیفیت زندگی او مؤثر باشد (بشارت و همکاران، ۱۳۹۷). این پیوستگی روابط اولیه در ادراک حمایت اجتماعی با نظریه دلبستگی، ارتباط نزدیک دارد (فرنج و دومانی^۶، ۲۰۱۸). نقش حمایت اجتماعی ادراک شده دراعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی و تأثیر آن در شرایط اضطراب‌آور زندگی، در مدل تأثیر حفاظتی حمایت اجتماعی در برابر استرس، مورد توجه قرار گرفته است (زانگ^۷، ۲۰۱۸).

در پژوهش پیش رو، جنبه‌های فردی و روابط اولیه در نظریه دلبستگی با بخش اجتماعی روان فرد که در سال‌های بعدی شکل می‌گیرند ترکیب شده است. پژوهش‌های اندکی در خصوص پلتفرم اینستاگرام، انجام گرفته است و با توجه به وجود کارکردهای متفاوت با دیگر شبکه‌های اجتماعی و تفاوت زبان برقراری ارتباط، وجود جذابیت‌های تصویری استفاده بیش از حد از آن اثرات متفاوتی در سلامت روان خواهد داشت (فروغی^۸ و همکاران، ۲۰۲۱). به نظر می‌رسد که در بیشتر پژوهش‌های اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی، نمونه‌ها از رده سنی نوجوانان انتخاب شده‌اند (فومرو^۹ و همکاران، ۲۰۱۷؛ آکار^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۰). با توجه به این که اثر بحران‌های هویتی و پرنگ شدن اهمیت تعلق به گروه‌های اجتماعی در نوجوانی ممکن است در نتیجه‌ی پژوهش مداخله کند، نمونه‌ها از بزرگسالان انتخاب شده‌اند. با توجه به موارد ذکر شده در خصوص کاستی‌های موجود در پیشینه‌ی پژوهش، پژوهش حاضر به بررسی، بررسی رابطه سبک‌های دلبستگی و اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی و همچنین به بررسی نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در این رابطه می‌پردازد.

1. D'Arienzo
2. Musetti
3. Harandi
4. Lei
5. Notbome
6. French & Domani
7. Zhang
8. Foroughi
9. Fomero
10. Acar

روش

پژوهش حاضر، از نظر نوع داده کمی، از نظر افق زمانی پژوهش، مقطعی، از نظر هدف بنیادی، از دید دست‌کاری متغیرها، غیرآزمایشی (توصیفی) و از نوع همبستگی و مدل‌سازی معادلات ساختاری است. جامعه پژوهش حاضر کلیه کاربران شبکه اینستاگرام شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بوده است که از میان آن‌ها با توجه به این که حجم نمونه مشخص نبوده است با نگاهی به پیشینه‌ی پژوهش، تعداد ۵۲۵ نمونه که به روش در دسترس و با اشتراک‌گذاری آنلاین لاین پرسشنامه‌های پژوهش انتخاب شدند.

ابزار سنجش

پرسشنامه سبک دلیستگی بزرگسال بشارت: این پرسشنامه با استفاده از آزمون سبک دلیستگی^۱ (شیور و فریلی^۲، ۲۰۰۴)، ساخته شده و بر اساس نمونه دانشجویان ایرانی هنچاریابی شده است. سه زیر مقیاس سبک دلیستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا دارد. در مقیاس ۵ گویه‌ای لیکرت طراحی شده است. ضربی آلفای کرونباخ زیر مقیاس‌ها در نمونه ۱۴۸۰ نفر، با ۸۳٪ تا ۸۶٪ همسانی درونی را تأیید می‌کند. نتایج تحلیل عامل با تعیین سه عامل سبک دلیستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا روایی سازه را تأیید می‌کند (بشارت، ۱۳۸۴).

پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی: این پرسشنامه با نگاهی بر پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ (۲۰۰۹) ساخته شده است. ۴ زیر مقیاس دارد و در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت طراحی شده است و ۴ عامل عملکرد فردی، مدیریت زمان، خود کنترلی و روابط اجتماعی را می‌سنجد (خواجه احمدی و همکاران، ۱۳۹۵).

پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک شده^۳ زیمت: این مقیاس، ادراک کفایت حمایت اجتماعی را در سه منبع خانواده، دوستان و دیگران مهم می‌سنجد. و در طیف ۵ درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری شده است. (زیمت و همکاران، ۱۹۹۰). نتایج مطالعات (زیمت و همکاران ۱۳۹۷؛ نقل از بشارت و همکاران، ۱۳۹۷)، با هدف بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس نشان داد که این ابزار برای بررسی حمایت اجتماعی ادراک شده روا و پایاست (بشارت و همکاران، ۱۳۹۷).

پس از اخذ کد اخلاق از کمیته‌ی اخلاق با شناسه IR.UT.PSYEDU.1400.035، پرسشنامه‌ها از طریق صفحات عمومی و خصوصی اینستاگرام و کانال‌های پیام‌رسان تلگرام منتشر شدند، معیار ورود برای پاسخ‌دادن دارا بودن سن ۱۸ تا ۶۰ سال و کاربر فعلی بودن در اینستاگرام، در نظر گرفته شد. درباره‌ی رعایت اصول رازداری و محترمانه بودن اطلاعات شرکت‌کنندگان، در ابتدا توضیح کتبی لازم داده شد و حق عدم مشارکت و آزادی انتخاب در پاسخ‌گویی تصریح گردید. اطلاعات اولیه شامل سن، جنسیت و میزان تحصیلات، ابتدای پرسشنامه‌ها قید شد. تنها کاربران اینستاگرام یعنی کسانی که دارای حساب کاربری فعلی در اینستاگرام بودند به عنوان نمونه نهایی انتخاب شدند. پس از بررسی احراز شرایط پرسشنامه‌های تکمیل شده، در نهایت از تعداد ۵۲۵ پاسخ به پرسشنامه، تعداد ۲۵ پاسخناامه، به دلیل عدم لحاظ شرایط سنی و کاربر فعلی نبودن، حذف شد و در نهایت، تعداد ۵۰۰ پرسشنامه، مورد تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها

در نمونه پژوهش، ۷۱/۴ درصد پاسخ‌گویان زن و ۲۸/۶ درصد پاسخ‌گویان مرد هستند. نتایج نشان می‌دهد طبقه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال با درصد فراوانی ۴۳/۸ درصد، دارای بیشترین فراوانی و طبقه سنی بیشتر از ۵۰ سال با ۳/۸ درصد، دارای کمترین فراوانی در نمونه تحقیق می‌باشد.

پیش‌فرض‌های سه گانه مدل یابی در پژوهش حاضر رعایت شده است و همه‌ی مفروضه‌های پارامتریک معادلات ساختاری موجود بوده‌اند.

آزمون روابط مدل

1. Adult Attachment Inventory

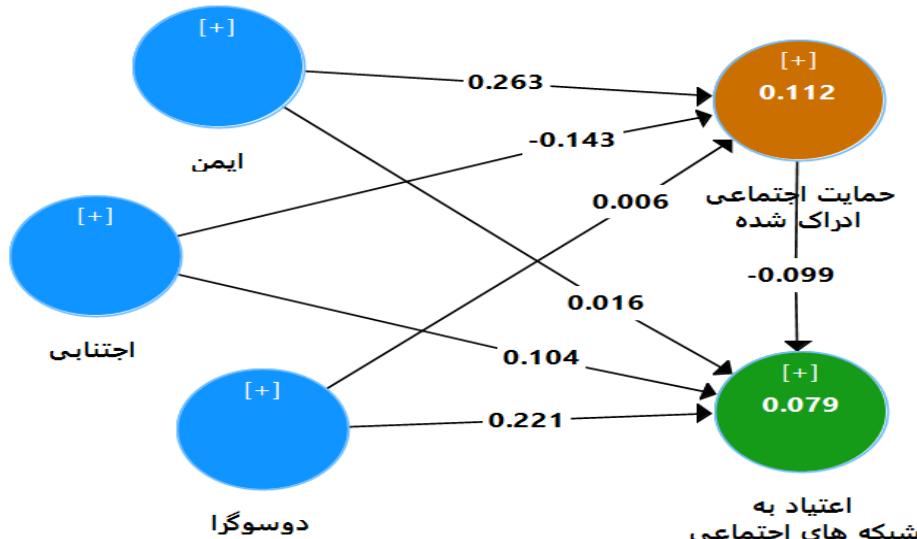
2. Shaver & Fraley

3. Multidimensional Scale of Perceived

جدول ۱. آزمون ضرایب مدل ساختاری: ضرایب استاندارد شده، مقدار t و سطح معنی‌داری

نتیجه	p	مقدار t	ضریب استاندارد	تاثیرها
تبیین	0/001	5/331	0/263	سبک ایمن--> حمایت اجتماعی ادراک شده
تبیین	0/015	2/474	-0/143	سبک اجتنابی--> حمایت اجتماعی ادراک شده
عدم تبیین	0/885	0/145	0/006	سبک دوسوگرا--> حمایت اجتماعی ادراک شده
عدم تبیین	0/754	0/214	0/016	سبک ایمن--> اعتیاد به شبکه های اجتماعی
تبیین	0/027	2/246	0/104	سبک اجتنابی--> اعتیاد به شبکه های اجتماعی
تبیین	0/001	4/988	0/221	سبک دوسوگرا--> اعتیاد به شبکه های اجتماعی
تبیین	0/036	2/131	-0/099	حمایت اجتماعی--> اعتیاد به شبکه های اجتماعی

آزمون مدل پژوهش نشان داد که رابطه سبک‌های دلبستگی ایمن و اجتنابی بر حمایت اجتماعی ادراک شده تبیین می‌شود ($p < 0/05$). جهت رابطه سبک ایمن بر حمایت اجتماعی ادراک شده مثبت است و جهت رابطه سبک اجتنابی بر حمایت اجتماعی ادراک شده منفی است. همچنین نتایج نشان داد که سبک دلبستگی دوسوگرا بر حمایت اجتماعی ادراک شده تأثیر ندارد ($p > 0/05$). آزمون مدل پژوهش نشان داد که تأثیر سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی تبیین می‌شود ($p < 0/05$). جهت تأثیر سبک اجتنابی و دوسوگرا بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مثبت است. همچنین نتایج نشان داد که سبک دلبستگی ایمن بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی تأثیر ندارد ($p > 0/05$). همچنین نتایج آزمون مدل نشان داد تأثیر حمایت اجتماعی ادراک شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در سطح اطمینان ۹۵ درصد تبیین می‌شود ($p < 0/05$). جهت تأثیر حمایت اجتماعی ادراک شده بر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی منفی است.

شکل ۱. مدل پژوهش در حالت ضرایب مسیر استاندارد

آزمون متغیر میانجی

جدول ۲. آزمون نقش میانجی گری حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی

مقدار p	مقدار t	شدت اثر غیر مستقیم	تاثیر
0/038	2/11	-0/026	سبک ایمن--> اعتیاد به شبکه های اجتماعی
0/164	1/40	0/014	سبک اجتنابی--> اعتیاد به شبکه های اجتماعی
0/904	0/121	-0/001	سبک دوسوگرا--> اعتیاد به شبکه های اجتماعی

نتیجه بررسی نقش میانجی در جدول ۳ نشان می‌دهد نقش میانجی‌گری حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سبک دلستگی ایمن و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی تأیید شده است ($p < 0.05$). همینطور یافته‌ها نشان می‌دهد حمایت اجتماعی در رابطه بین سبک‌های دلستگی اجتنابی و دوسوگرا با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی رد شده است ($p > 0.05$).

بررسی برآذش مدل

جدول ۳. شاخص‌های برآذش مدل پژوهش

شاخص کلی برآذش GOF	شاخص اعتبار افزونگی Q^2	شاخص ضریب تعیین R^2	متغیر وابسته
۰/۳۱	۰/۱۳	۰/۰۷۹	اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی

شاخص GOF در مدل PLS راه حل عملی بررسی برآذش کلی مدل بوده و همانند شاخص‌های برآذش در روش‌های مبتنی بر کوواریانس عمل می‌کند. چنانچه شاخص کلی برآذش مقدار بیشتر از 0.36 به معنای این است که مدل پژوهش از برآذش مناسبی برخوردار است. طبق نتایج جدول ۲، مدل پژوهش از کیفیت مناسب و مطلوبی برخوردار است. نتایج جدول ۲، نشان می‌دهند که مدل پژوهش از کیفیت مناسب و مطلوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌ها نشان داد که سبک دلستگی ایمن با اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی رابطه ندارد. این نتایج همسو با نتایج پژوهش‌های ارشاد و آقاجانی، (۱۳۹۶)؛ سیاحی (۱۳۹۶)؛ مغنی‌زاده و وفایی نجار (۱۳۹۵)؛ توکلی و جمهیری (۱۳۹۳)؛ دمیرچی اوغلو^۱ و همکاران، (۲۰۲۱)؛ لیو^۲ و ما^۳؛ مارینو و همکاران (۲۰۱۹) و ورسلی^۴ و همکاران (۲۰۱۸) بوده است و با نتایج پژوهش‌های خانجانی و قلی‌زاده (۱۳۹۵) و کوزان^۵ و همکاران (۲۰۱۷) ناهمسو است. با وجود این که ایمن بودن دلستگی، موجود احساس ارزشمندی و تنظیم شیوه‌ی اسناد و انتظار در روابط آینده‌ی بین فردی است (لوپز^۶ و همکاران، ۲۰۱۹) به نظر می‌رسد نیاز انسان به داشتن امنیت دلستگی، تنها نیاز روانی نیست که افراد را به سمت اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی سوق می‌دهد از این‌رو، با توجه‌به نظریه‌ی کار بردها و نیازها، در باب رسانه، این رسانه‌های مجازی نیازهای مختلفی از جمله، آموزش، لذت و سرگرمی و به دست‌آوردن اطلاعات و اخبار روز را برآورده می‌کنند و نیاز به دلستگی تنها یکی از این انواع نیاز است (وگمن^۷ و همکاران، ۲۰۱۸) در نظریه‌ی خودمختاری دسی و رایان نیز سه نیاز بنیادی روانی را مطرح کرداند که از میان این سه عامل تنها یک عامل در خصوص پیوندجویی است و انگیزه‌ی خود پیروی و شایستگی نیز می‌تواند در استفاده‌ی عمومی از پلتفرم‌های اجتماعی نقش مهمی ایفا کند (قربانی، ۱۳۹۸).

افزایش سبک دلستگی اجتنابی با افزایش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی همراه است. نتایج، همسو با نتایج به دست آمده در پژوهش‌های خانجانی و قلی‌زاده (۱۳۹۵)؛ کوزان و همکاران (۱۳۹۵)؛ ارشاد و آقاجانی (۲۰۱۷)؛ سیاحی (۱۳۹۶)؛ مغنی‌زاده و وفایی نجار (۱۳۹۵)؛ توکلی و جمهیری (۱۳۹۳)؛ دمیرچی اوغلو و همکاران، (۲۰۲۱)؛ مارینو و همکاران (۲۰۱۹)؛ ورسلی و همکاران (۲۰۱۸)؛ لونگوا پترسون^۸ و همکاران (۲۰۱۷)؛ لیو و ما (۲۰۱۹) بوده است. نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش‌های فوجی موری^۹ (۲۰۱۵) فلین و همکاران (۲۰۱۸) ناهمسو است. سبک دلستگی اجتنابی با تأثیر بر شناخت‌های غیر انتطباقی و نقش داشتن در بروز مشکلات احساس تنها‌بی و اضطراب اجتماعی و افسردگی و احساس بی کفایتی و عدم وجود اعتماد به نفس لازم برای روابط دنیای واقعی و نقش مهارت‌های اجتماعی

1. Demircioğlu

2. Liu & Ma

3. Worsley

4. Kozan

5. Lopez

6. Wegmann

7. Longua Peterson

8. Fujimori

فضای پلتفرم ها را به جایگزین مناسبی برای افراد با دلبرستگی اجتماعی می کند و مطابق مدل شناختی - رفتاری کاپلان، نیاز بنیادین به ارتباط و ترس از روابط نزدیک با شرایط خاص فضای پلتفرم های اجتماعی در امکان برقراری ارتباط مثل امکان گمنامی، این شبکه ها را جانشین مناسبی برای روابط اجتماعی افراد با سبک دلبرستگی اجتماعی تبدیل می کنند. (پوتنس^۱، ۲۰۱۶). بعلاوه، مطابق نظریه کاربردها و نیازها، پلتفرم های اجتماعی، به غیراز ایجاد ارتباط و تعلق، کاربردهای دیگری مثل دستیابی به اطلاعات، یادگیری و لذت و سرگرمی دارند که افراد اجتماعی، با کمترین تعامل و با حفظ فاصله می توانند از آنها بهره مند شوند (و گمن، ۲۰۱۸).

سبک دلبرستگی اضطرابی، دارای رابطه مثبت با اعتیاد به شبکه های اجتماعی است که نشان می دهد افزایش سبک دلبرستگی اضطرابی با افزایش اعتیاد به شبکه های اجتماعی همراه است. قوی ترین رابطه با اعتیاد به شبکه های اجتماعی مربوط به سبک دلبرستگی دوسوگرا بوده است. این نتایج همسو با نتایج پژوهش های خانجانی و قلی زاده (۱۳۹۵)؛ کوزان و همکاران (۲۰۱۷)؛ ارشاد و آقاجانی (۲۰۱۷)؛ سیاحی (۱۳۹۶)؛ مغنى زاده و وفای نجار (۱۳۹۵)؛ توکلی و جمهري (۱۳۹۳)؛ دميرچي اوغلو و همکاران (۲۰۲۱)؛ ليو و ما (۲۰۱۹)؛ ماريون و همکاران (۲۰۱۹)؛ ورسلى و همکاران (۲۰۱۸) و فوجى مورى (۲۰۱۵) بوده است. همچنین مطابق نتایج، و نتایج پژوهش در این خصوص با نتایج پژوهش های قایمی و سalarian (۱۳۹۶)؛ ورسلى و همکاران (۲۰۱۸)؛ فلين و همکاران، (۲۰۱۸) و ايچنبرگ^۲ (۲۰۱۷) همسو است. همچنین نتایج ناهمسو در پژوهش حسین ثابت و همکاران (۱۳۹۳)، و مازتى و همکاران (۲۰۱۸)، به دست آمده است . با توجه به نظریه ای رابطه متقابل شخصیت، هیجان، شناخت و کارکردهای اجرایی (IPACE)، عوامل مؤثر در اعتیاد به پلتفرم های اجتماعی شامل مشکلات هیجانی، مشکلات شناختی، اختلال در کارکرد اجرایی و عوامل مرتبط با شخصیتی و اجتماعی هستند (برند^۳ و همکاران، ۲۰۱۷). دلبرستگی اضطرابی ناشی از نامطمئن بودن روابط اولیه و ترس از طردشدن و نیاز به نزدیکی و توجه طلبی افرادی و اتکای بیش از حد به دیگران است (استوز^۴ و همکاران، ۲۰۱۷). این افراد بیشترین نمره را در زیرمقیاس های مشکل در مدیریت زمان و خودکنترلی آورده اند و از نظر عملکرد فردی نتایج ضعیف نشان داده اند. با استنباط از نظریه مدل شناختی رفتاری نیز، عدم وجود اعتماد به نفس و نقص مهارت های اجتماعی و احساس عدم کفايت از دلایل اعتیاد به پلتفرم های اجتماعی شناخته شده است (پوتنس، ۲۰۱۶).

یافته ها نشان می دهد حمایت اجتماعی در رابطه بین سبک های دلبرستگی اجتماعی و دوسوگرا با اعتیاد به پلتفرم های اجتماعی رد شده است. بر این اساس سبک های دلبرستگی اجتماعی و دوسوگرا فقط به طور مستقیم بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی مؤثر هستند و تأثیر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک شده بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی تأیید می شود. این نتایج با نتایج پژوهش های علی مرادی و همکاران (۲۰۱۹)؛ بیرامی و همکاران (۱۳۹۹)؛ علوی (۱۳۹۳)؛ میری و همکاران (۱۳۹۸)؛ فلين و همکاران (۲۰۱۸)؛ مو و همکاران (۲۰۱۹) که حمایت اجتماعی ادراک شده را دارای ارتباط معنی دار با اعتیاد به شبکه ای اجتماعی دانسته آنلاین همسو است و با نتایج پژوهش های کاکاوند و همکاران (۱۳۹۶)؛ امیری نیا و ایمانی (۲۰۱۹)؛ کریمی ربانی و مؤمنی (۱۳۹۴) و پژوهش چولیک و ایلدیز (۲۰۱۷) ناهمسو بوده است. نتیجه بررسی نقش میانجیگری حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سبک دلبرستگی ایمن و اعتیاد به پلتفرم های اجتماعی نشان می دهد سبک دلبرستگی ایمن، فقط به طور غیرمستقیم با میانجیگری حمایت اجتماعی ادراک شده بر اعتیاد به پلتفرم های اجتماعی مؤثر بوده است و رابطه هی میان سبک دلبرستگی ایمن با حمایت اجتماعی ادراک شده قوی ترین رابطه در میان نتایج حاصل از همبستگی روابط متغیرهای این پژوهش بوده است. با توجه به نظریه دلبرستگی، ایجاد مدل کاری درونی، با توجه به کیفیت روابط اولیه فرد موجب شکل گیری اسناد و انتظارات او نسبت به روابط آینده و در نتیجه تأثیر بر روی ادراک فرد از حمایت اجتماعی می گردد (لوپز و همکاران، ۲۰۱۹). انتظارات فرد از خود و دیگران در قالب نظریه ساختار گرایی اجتماعی راهنمای فرد در رفتارهای اجتماعی می شود (بر و دیک^۵، ۲۰۱۶). وجود این حس ارزشمندی، در افراد با سبک دلبرستگی ایمن در روابط بین فردی و درونی کردن روابط امن اولیه، موجب اثر متقابل دلبرستگی ایمن و روابط آتی می شود و موجود امید و انتظار حمایت از سوی شبکه های حمایت اجتماعی می گردد (میکولینسر و شیور، ۲۰۱۹). با توجه به نظریه مقابله با استرس، حمایت اجتماعی ادراک شده می تواند به عنوان سپری در برابر استرس از بروز رفتار آسیب زننده، مثل اعتیاد به شبکه های اجتماعی جلوگیری کند (بشارت و همکاران، ۱۳۹۷).

1. Pontes

2. Eichenberg

3. Brand

4. Estévez

5. Burr & Dick

نقش میانجی حمایت اجتماعی در رابطه بین سبک دلیستگی اجتنابی، با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی رد شده است. به نظر می‌رسد، عوامل دیگر مثل نقش در عملکرد فردی و مهارت‌های ارتباطی بین فردی و اجتماعی نیز دخیل هستند که بنابر نظریه‌ی مدل عمومی استفاده نامناسب از اینترنت کاپلان، سهم بیشتری در تبیین این رابطه دارند (پونتس و همکاران، ۲۰۱۶). افراد با سبک دلیستگی اجتنابی، مطابق نظریه‌ی دلیستگی، در ارتباط بیشتر متکی به خود هستند و طلب حمایت از دیگران را نشانه‌ی ضعف می‌دانند و سعی دارند تا حد امکان از وابستگی به دیگران دوری کنند و به خودشان اتنا کنند (لوپز و همکاران، ۲۰۱۹). به علاوه چنانچه در نظریه‌ی خودمختاری سه نیاز بنيادین روانی وجود دارد که تنها یکی از این نیازها در خصوص تعلق و انتظار حمایت از دیگران است و نادیده‌گرفتن سهم دو نیاز دیگر خود پیروی و شایستگی، می‌تواند از دلایل معنادار نشدن نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده باشد (قربانی، ۱۳۹۸). وابستگی و در عین حال طردکننده بودن در افراد با سبک دلیستگی اضطرابی ناشی از ضعف در تنظیم هیجان که ناشی از عدم وجود ابژه درونی و جستجوی دائمی جایگزینی برای این خلاً درونی است که برای رفع این کاستی به سمت اعتیادهای مختلف، از جمله اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی کشیده می‌شوند (استوز و همکاران، ۲۰۱۷). نظریه شناختی اجتماعی حمایت اجتماعی ادراک شده باشد (قربانی، ۱۳۹۸) و نیاز داده است که افزایش اضطراب، نارسایی در کنترل تکانه و عدم مهارت در خود تنظیمی، موجب شکست نظارت بر مدت زمان استفاده و تنظیم برنامه‌ی استفاده از فضای مجازی می‌گردد که بخش عمده‌ای از مشکلات افراد دوسوگرا از این نقاچی ناشی می‌شود (پونتس، ۲۰۱۶).

پلتفرم‌های اجتماعی مطابق نظریه‌ی توسعه‌ی حمایت اجتماعی به منبع جدیدی برای حمایت اجتماعی بدل شده‌اند و کارکردهای مختلفی در زندگی افراد دارند که گرفتن حمایت اجتماعی تنها یکی از این منافع بی‌شمار است (لین و کیشور، ۲۰۲۱). گسترش حوزه‌ی عمومی با کمک پلتفرم‌های اجتماعی برای رسیدن به اهداف مهمی مثل سخن‌گفتن آزادانه، ادراک امر عمومی و گسترش گروه‌های اجتماعی، مطابق نظریه‌ی حوزه‌ی عمومی هایبرمارس به یکی از کارکردهای مهم این شبکه‌ها تبدیل شده است (محمدی و همکاران، ۱۳۹۶). مطابق نظریه‌ی کمیابی در هر جامعه، نیازهای ارضانشده‌ی افراد و گروه‌ها در اولویت قرار می‌گیرند و در جوامعی که در حوزه‌های عمومی، دسترسی کمتری به آزادی بیان و امکان ارزیابی و تبادل آزادانه نظرات و توافق جمعی وجود دارد، اقبال بیشتری به این پلتفرم‌ها به عنوان جانشین حوزه‌های عمومی دیگر خواهد شد (محبی و کیا، ۱۳۹۹). شایسته است از آن‌ها به عنوان بستری جدید و نه تنها به عنوان جایگزین روابط اولیه و جبران نالمی‌های فردی نگریست. شناخت نیازهای نوین، مستلزم توجه به دانش رسانه و نظریات جامعه‌شناختی در کنار نیازهای روان‌شناختی است؛ پلتفرم‌های اجتماعی است و می‌باشد در کنار پذیرش این تحول به عنوان بخش غیرقابل انکار زندگی کنونی، به کاربردهای اختصاصی و نیازهای متنوع و ویژه‌ای که هر یک از این پلتفرم‌ها برآورده می‌کنند پرداخته شود.

از محدودیتها می‌توان به روش پژوهش که استفاده از ابزار خودسنجی و پرسش‌نامه اشاره کرد همچنین عدم کنترل کامل متغیرهای مزاحم و شرایط جنسیتی، تحصیلی، اجتماعی و اقتصادی می‌تواند در نتایج تأثیرگذار باشد. دیگر محدودیت طرح پژوهش حاضر، استفاده از طرح همبستگی است به علاوه شیوه‌ی نمونه‌گیری در دسترس، امکان انتخاب برابر، جهت افزایش قدرت تعییم‌پذیری را کاهش می‌دهد و جامعه آماری این پژوهش، محدود به کاربران تهرانی بوده است و از این نظر، در خصوص تعییم نتایج، محدودیت داشته است.

پیشنهاد می‌شود پژوهشگران علاقمند در این زمینه از روش‌های تحقیقی کیفی یا مختلط، استفاده کنند. در نظر گرفتن تفاوت‌های سنی و جنسیتی و فرهنگی و سطح تحصیلات می‌تواند به تبیین بهتر ارتباط میان متغیرهای پژوهش حاضر کمک کند. با توجه به نظریه کاربردها و نیازها، به نظر می‌رسد مقایسه‌ی دو یا چند شبکه‌ی اجتماعی مختلف در یک پژوهش، امکان بررسی عوامل مرتبط با اعتیاد به شبکه‌های مجازی را تسهیل کند. نکته‌ی دیگری که بهتر است در نظر گرفته شود این است که به نظر می‌رسد در نهایت می‌توان گفت با توجه به کامل نبودن سهم پیش‌بینی کننده‌ها در تبیین اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی، شایسته است در پژوهش‌های آتی متغیرهای دیگری از جنبه‌های مختلف مثل جنبه‌های شخصیتی و زیستی و در کنار آنها، عوامل شناختی مثل فراشناختهای کاربران در خصوص استفاده از پلتفرم‌ها نیز، در نظر گرفته شود.

منابع

- بشرات، محمدعلی. (۱۳۸۴). ساخت و هنجاریابی مقیاس دلبستگی بزرگسال. *گزارش پژوهشی*، دانشگاه تهران.
- بشرات، محمدعلی، حاثی، مهسا، و مقدمزاده، علی (۱۳۹۷). نقش واسطه‌ای حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه‌ی بین روان سازه‌های ناسازگار اولیه و کیفیت زندگی. *فصلنامه روان‌شناسی*, ۲۲(۳)، ۲۵۶-۲۷۰.
- بشرات، محمدعلی، کشاورز، سمیرا، غلامعلی لواسانی، مسعود، و عربی، الهام (۱۳۹۷). بررسی نقش پیش‌بین ناگویی طبعی و حمایت اجتماعی ادراک شده در نتایج درمان دارویی، درمان انگیزشی و درمان ترکیبی (دارویی- انگیزشی) سوءصرف مواد. *فصلنامه علمی پژوهشی علوم روان‌شناسی*, ۴۵-۴۱.
- بیرامی، منصور، موحدی، یزدان، و موحدی، معصومه (۱۳۹۳). ارتباط حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنها‌ی اجتماعی عاطفی با اعتیاد به اینترنت در جامعه دانشجویی. *شناخت/اجتماعی*, ۳۲(پیاپی ۶)، ۱۰۹-۱۲۲.
- توكلی، نازلی، جمهري، فرهاد، و فرخی، نورعلی (۱۳۹۳). رابطه سبک‌های دلبستگی و ترس از ارزیابی منفی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان. *فصلنامه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی*, ۲۷(۵)، ۶۱-۷۷.
- خانجانی، مهدی، قبری، فرشته، نعیمی، ابراهیم (۱۳۹۸). بررسی ارتباط کارکرد خانواده، سبک دلبستگی و سبک‌های تربیتی والدین با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان. *فرهنگ مشاوره و روان درمانی*, ۳۷(۳)، ۱۲۱-۱۴۳.
- خبرگزاری مهر. ۹/https://www.mehrnews.com/news/3810249
- خواجه احمدی، معصومه، پولادی، شهناز، و بحرینی، مسعود (۱۳۹۵). طراحی و روان‌سنگی پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل. *نشریه روان پرستاری*, ۴(۴)، ۵۱-۴۳.
- دادستان، پریخ (۱۳۹۵). گردیده‌ای از بزرگ‌ترین نظامهای روان‌شناسی تحولی. *تهران: سمت*.
- داوری، علی، و رضازاده، آرش (۱۳۹۲). مدل‌سازی معادلات ساختاری با نرمافزار PLS. *تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی*.
- سیاحی، مهین (۱۳۹۶). پیش‌بینی اعتیاد به شبکه اجتماعی اینستاگرام بر اساس احساس تنها‌ی و سبک‌های دلبستگی در دانش‌آموزان دختر، پنجمین همایش ملی راهکارهای توسعه و ترویج علوم تربیتی، روان‌شناسی، مشاوره و آموزش در ایران، تهران.
- علوی، سعید (۱۳۹۹). رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با ترس از تصویر بدنش و حمایت اجتماعی ادراک شده. *رویش روان‌شناسی*, ۵(۹)، ۷۰-۶۳.
- قایمی، مهلا، و سالاریان، زهرا (۱۳۹۶). سبک‌های دلبستگی، سلامت روانی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در دانشجویان، *ششمین کنگره انجمن روان‌شناسی ایران*. تهران.
- قربانی، نیما (۱۳۹۸). من به روایت من (چاپ پنجم). *تهران: نشر بینش نو*.
- کاکاوند، علیرضا، نیک اختر، شفایق، و سارداری پور، مهران (۱۳۹۶). پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس حمایت اجتماعی ادراک شده، احساس تنها‌ی و هراس اجتماعی. *فصلنامه روان‌شناسی مدرسه*, ۱(۶)، ۹۸-۸۱.
- کریمی ربانی، مهدیه، و مومنی، فرشته (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین حمایت اجتماعی ادراک شده با استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی. *مجله پژوهش‌های کاربردی روان‌شناسی*, ۴(۶)، ۱۸۸-۱۷۵.
- محبی، علی، و کیا، علی‌اصغر (۱۳۹۶). شبکه‌های اجتماعی و تغییرات فرهنگی بین دانشجویان دانشگاه‌های تهران؛ بر پایه ارزش‌های مادی و فرامادی اینگلهارت. *فصلنامه مطالعات فرهنگ- ارتباطات*, ۲۱(۵۱)، ۶۳-۹۰.
- محمدی، راحله، سرافراز، محمدرضا، و قربانی، نیما (۱۳۹۶). مقایسه نیازهای بنیادی روانی، حمایت اجتماعی و استرس در گروه معتاد و غیرمعتماد: تفاوت‌های جنسیتی. *پژوهشنامه روان‌شناسی مثبت*, ۳(۱)، ۴۹-۶۰.
- مرکز افکار سنجی دانشجویان ایران (ایسپا). -; http://ispa.r/Default/Details/en/1698/According-to-ISPA%E2%80%99s-poll/-; 6-out-of-each-10-Iranian-uses-a-social-network
- مظاہری‌نژاد فرد، گلنazar، معتمدی، عبدالله، زیودار، نجمه، پوراسدی، زهرا، و شاهواروقی فراهانی، ندا (۱۳۹۶). نقش هیجان‌های منفی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت در یک مدل ساختاری. *پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی*, ۲۵(۷)، ۳۹-۵۸.
- مغنی‌زاده، زهرا، و فایی نجار، علی (۱۳۹۵). بررسی رابطه‌ی بین سبک‌های دلبستگی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان. *اصول بهداشت روانی*, ۱۸(۴)، ۲۰-۲۲۶.
- میرنادر، حاجلو، نادر، بشرپور، سجاد، و نریمانی، محمد (۱۳۹۸). طراحی و آزمونگری مدل علی اعتیاد به بازی‌های ویدئویی - رایانه‌ای بر اساس حمایت اجتماعی ادراک شده و باورهای فراشناختی با نقش میانجی خودنظم جویی هیجانی، *فصلنامه علوم روان‌شناسی*, ۱۸(۷۸)، ۶۵۸-۶۴۷.
- Acar, İ. H., Avcılars, G., & Bostancı, S. (2020). The roles of adolescents' emotional problems and social media addiction on their self-esteem. *Current Psychology*, 1-10.
- Aichner, T., Grünfelder, M., Maurer, O., & Jegeni, D. (2021). Twenty-five years of social media: a review of social media applications and definitions from 1994 to 2019. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 24(4), 215-222.

نقش واسطه‌ای حمایت اجتماعی ادراک شده، در رابطه‌ی بین اعتیاد به پلتفرم‌های اجتماعی و شبکه‌ای دلیستگی در کاربران بزرگسال اینستاگرام شهر تهران
The Mediating Role of Perceived Social Support between Social Network Addiction and Attachment Styles in ...

- Alimoradi, Z., Lin, C. Y., Broström, A., Bülow, P. H., Bajalan, Z., Griffiths, M. D., ... & Pakpour, A. H. (2019). Internet addiction and sleep problems: A systematic review and meta-analysis. *Sleep medicine reviews*, 47, 51-61.
- Alimoradi, Z., Lin, C., Imani, V., Griffiths, M. D., & Pakpour, A. H. (2019). Social media addiction and sexual dysfunction among Iranian women: The mediating role of intimacy and social support. *Journal of Behavioral Addictions J Behav Addict*, 8(2), 318-325.
- Amirinia, M., & Imani, M. (2019). Prediction of internet-addiction based on perceived social support and father bonding in high school students of Shiraz. *Counseling research and development*, 18(70), 59-82 .
- Brand, M., Wegmann, E., Stark, R., Müller, A., Wölfling, K., Robbins, T. W., & Potenza, M. N. (2019). The interaction of person-affect-cognition-execution (I-PACE) model for addictive behaviors: Update, generalization to addictive behaviors beyond internet-use disorders, and specification of the process character of addictive behaviors. *Neuroscience and Biobehavioral Reviews*, 104, 1-10.
- Burr, V., & Dick, P. (2017). Social constructionism. In *The Palgrave handbook of critical social psychology* (pp. 59-80). *Palgrave Macmillan*, London.
- Çevik, G. B., & Yıldız, M. A. (2017). The Roles of Perceived Social Support, Coping, and Loneliness in Predicting Internet Addiction in Adolescents. *Journal of Education and Practice*, 8(12), 64-73.
- D'Arienzo, M.C., Boursier, V. & Griffiths, M.D. (2019). Addiction to Social Media and Attachment Styles: A Systematic Literature Review. *Int J Ment Health Addiction*, 17, 1094–1118 .
- Demircioğlu, Z. I., & Köse, A. G. (2021). Effects of attachment styles, dark triad, rejection sensitivity, and relationship satisfaction on social media addiction: A mediated model. *Current Psychology*, 40(1), 414-428.
- Eichenberg, C., Schott, M., Decker, O., & Sindelar, B. (2017). Attachment style and internet addiction: an online survey. *Journal of Medical Internet Research*, 19(5), e170.
- Ershad, Z. S., & Aghajani, T. (2017). Prediction of Instagram social network addiction based on the personality, alexithymia and attachment Styles. *Sociological Studies of Youth*, 8(26), 21-34.
- Estévez, A., Jáuregui, P., Sánchez-Marcos, I., López-González, H., & Griffiths, M. D. (2017). Attachment and emotion regulation in substance addictions and behavioral addictions. *Journal of Behavioral Addictions J Behav Addict*, 6(4), 534-544.
- financialtribune. April 14, 2019 .<https://financialtribune.com/articles/sci-tech/97456/social-media-usership-growing-in-iran>
- Flynn, S., Noone, C. & Sarma, K.M. (2018). An exploration of the link between adult attachment and problematic Facebook use. *BMC Psychol*, 6, 34.
- Foroughi, B., Griffiths, M. D., Iranmanesh, M., & Salamzadeh, Y. (2021). Associations between Instagram addiction, academic performance, social anxiety, depression, and life satisfaction among university students. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-22.
- Fraley, R. C., & Roisman, G. I. (2019). The development of adult attachment styles: Four lessons. *Current opinion in psychology*, 25, 26-30.
- French, K. A., Dumani, S., Allen, T. D., & Shockley, K. M. (2018). A meta-analysis of work-family conflict and social support. *Psychological bulletin*, 144(3), 284.
- Fujimori, A. , Yamazaki, T. , Sato, M. , Hayashi, H. , Fujiwara, Y. and Matsusaka, T. (2015) Study on Influence of Internal Working Models and Gender Differences on Addiction of Social Network Sites in Japanese University Students. *Psychology*, 6, 1832-1840.
- Fumero, A., Marrero, R. J., Voltes, D., & Penate, W. (2018). Personal and social factors involved in internet addiction among adolescents: A meta-analysis. *Computers in Human Behavior*, 86, 387-400.
- Harandi, T. F., Taghinasab, M. M., & Nayeri, T. D. (2017). The correlation of social support with mental health: A meta-analysis. *Electronic physician*, 9(9), 5212.
- <https://datareportal.com/reports/digital-2020-global-digital-overview>
- <https://financialtribune.com/articles/sci-tech/97456/social-media-usership-growing-in-iran>
- Kozan, H. I. O., Kesici, S., Buyukbayraktar, C. G., & Yalcin, S. B. (2017). Prediction of Problematic Internet Use by Attachment in University Students. *Journal of Education and Training Studies*, 5(1), 79-83.
- Lei, H., Li, S., Chiu, M. M., & Lu, M. (2018). Social support and Internet addiction among mainland Chinese teenagers and young adults: A meta-analysis. *Computers in Human Behavior*, 85, 200-209.
- Lin, X., & Kishore, R. (2021). Social media-enabled healthcare: a conceptual model of social media affordances, online social support, and health behaviors and outcomes. *Technological Forecasting and Social Change*, 166, 120574.
- Liu, C., & Ma, J. L. (2019). Adult attachment orientations and social networking site addiction: the mediating effects of online social support and the fear of missing out. *Frontiers in psychology*, 10, 2629.
- Longua Peterson, J., Giguere, B., & Sherman, J. (2017). Social connection and social networking: Daily conflict increases nightly Facebook use among avoidant participants. *Self and Identity*, 16(2), 215-230.
- Lopez, F. G. (2019). Adult attachment security. In M. W. Gallagher & S. J. Lopez (Eds.), Positive psychological assessment: A handbook of models and measures (pp. 267–283). *American Psychological Association*.
- Mackson, S. B., Brochu, P. M., & Schneider, B. A. (2019). Instagram: Friend or foe? The application's association with psychological well-being. *New Media & Society*, 21(10), 2160-2182.

- Marino, C., Marci, T., Ferrante, L., Altoè, G., Vieno, A., Simonelli, A., ... & Spada, M. M. (2019). Attachment and problematic Facebook use in adolescents: The mediating role of metacognitions. *Journal of behavioral addictions*, 8(1), 63-78.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current Opinion in Psychology*, 25, 6-10.
- Mo, P. K., Chan, V. W., Chan, S. W., & Lau, J. T. (2018). The role of social support on emotion dysregulation and Internet addiction among Chinese adolescents: A structural equation model. *Addictive behaviors*, 82, 86-93.
- Musetti, A., Terrone, G., & Schimmenti, A. (2018). An exploratory study on problematic Internet use predictors: Which role for attachment and dissociation. *Clinical Neuropsychiatry*, 15(1), 35-4.
- Noteboom, C., & Hafner, J. (2015). Challenges of Change: Technological Ease or Technological Upset?. In *Twenty-first Americas Conference on Information Systems*, Puerto Rico.
- Pontes, H. M., Taylor, M., & Stavropoulos, V. (2018). Beyond "Facebook addiction": The role of cognitive-related factors and psychiatric distress in social networking site addiction. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 21(4), 240-247.
- Shaver, P. R., & Fraley, R. C. (2004). Self-report measures of adult attachment. *Adult Attachment Lab*. Statista Research Department, Feb 25, 2021.<https://www.statista.com/topics/1164/social-networks/>
- Tenenhaus M, Vinzi VE, Chatelin YM, Lauro C. (2005). PLS path modelling. *Compute Stat Data Anal*, 48(1), 159–205.
- Wegmann, E., Ostendorf, S., & Brand, M. (2018). Is it beneficial to use Internet-communication for escaping from boredom? Boredom proneness interacts with cue-induced craving and avoidance expectancies in explaining symptoms of Internet-communication disorder. *PloS one*, 13(4), e0195742.
- Worsley, J. D., Mansfield, R., & Corcoran, R. (2018). Attachment anxiety and problematic social media use: the mediating role of well-being. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 21(9), 563-568.
- Yang, C. C., Carter, M. D., Webb, J. J., & Holden, S. M. (2020). Developmentally salient psychosocial characteristics, rumination, and compulsive social media use during the transition to college. *Addiction Research & Theory*, 28(5), 433-442.
- Young, K. S. (2009). *Internet addiction test*. Center for on-line addictions.
- Zhang, M., Zhang, J., Zhang, F., Zhang, L., & Feng, D. (2018). Prevalence of psychological distress and the effects of resilience and perceived social support among Chinese college students: Does gender make a difference?, *Psychiatry Research*, 267, 409–413.
- Zimet, G. D., Powell, S. S., Farley, G. K., Werkman, S., & Berkoff, K. A. (1990). Psychometric characteristics of the multidimensional scale of perceived social support. *Journal of personality assessment*, 55(3-4), 610-617.

